

Brøndby, 30. april 2019

Redegørelse med udgangspunkt i DR-dokumentaren "Svømmestjerner – under overfladen"

Oven på DR-dokumentaren "Svømmestjerner - under overfladen" vist på DR1 den 22. april 2019 har der været et massivt fokus på hvad, der skete tilbage i perioden, hvor henholdsvis Mark Regan, Michael Hinge og Paulus Wildeboer var ansat som landstrænere i Dansk Svømmeunion. Dette er en redegørelse fra Dansk Svømmeunion som skal klargøre hvad vi fra Dansk Svømmeunions side ved om denne periode.

DR's journalistiske dækning i den seneste uge fokuserer på perioden under trænerne Mark Regan, Michael Hinge og Paulus Wildeboer. Vi opbevarer ikke længere data fra den pågældende periode dengang (GDPR-reglerne). I denne redegørelse har vi samlet hvad vi ved med sikkerhed om perioden. Vi vil samtidig knytte flere ord til de beslutninger, som blev truffet på daværende tidspunkt, for at få tingene perspektiveret en smule. Endelig vil vi også tillade os at bruge lidt plads på at fortælle, hvordan vi i dag – i 2019 – arbejder med international high performance i Dansk Svømmeunion.

Lad os dog indlede med at slå én ting fast: I Dansk Svømmeunion tager vi på det kraftigste afstand fra de metoder, som blev præsenteret i DR's dokumentar. Unionen har også, siden det blev en kendt sag, at landstrænerne Mark Regan og Paulus Wildeboer anvendte kritisable metoder i forhold til vægt og vejninger af topsvømmere, flere gange beklaget, at en sådan adfærd kunne finde sted. Vi anerkender fuldt ud, at der på trods af vores retningslinjer, er svømmere som har oplevet, at disse ikke altid er blevet fulgt. Det var og er aldeles uacceptabelt, hvad vi da også offentligt har tilkendegivet i flere interviews.

Vi kan også konstatere, at der er forskellige opfattelser af, hvad der er foregået for 10-15 år siden hos de svømmere, trænere og eksperter, der har været involveret og tæt på træningsmiljøet. Men uanset hvad der i dag huskes om tiden, så er vi utroligt kede af, at svømmere har oplevet forkert adfærd fra de tre trænere.

En gennemgang af tiden under Mark Regan og Paulus Wildeboer

I 2002 besluttede Dansk Svømmeunion og Team Danmark i fællesskab, at danske svømmere skulle vinde flere internationale medaljer. Der var med andre ord behov for en ændring og styrkelse af træningskulturen med henblik på at de opnåede finalepladser skulle udløse flere medaljer, end svømmerne i forvejen vandt. De stolte traditioner skulle styrkes med nye ambitioner, og her kom ansættelsen af Mark Regan i 2003 ind i billedet – en international toptræner med OL-medaljer i bagagen.

Mark Regan kom fra en markant anderledes træningskultur, end den danske, og hans tilgang til elitesvømning førte på flere felter til sammenstød med den danske svømmekultur. Mark Regan arbejdede blandt andet ud fra et fokus på vægtoptimering i forhold til resultater, og der blev som følge heraf foretaget målinger af kropssammensætningen i hans ansættelsestid.

Det blev efterhånden tydeligt for Dansk Svømmeunion og Team Danmark, at Mark Regan udviste en uetisk adfærd over for svømmerne særligt i forhold til målinger af kropssammensætningen. Dette

medførte, at unionen i samarbejde med svømmerne og Team Danmark i 2005 indførte en procedure for, hvorledes målinger af kropssammensætningen skulle foregå.

I november 2010 kunne TV 2 dog berette om, hvordan en tidligere svømmer under den efterfølgende landstræner, Paulus Wildeboer, havde oplevet et lige så stort fokus på vægt, som det var tilfældet under Mark Regan, hvorfor hun udviklede en spiseforstyrrelse (bulimi). Dansk Svømmeunions tidligere elitechef, Lars Sørensen, deltog i TV 2-programmet 'Lige På og Sport' for at beklage og tage afstand fra de urimelige forhold samt forklare om procedurerne på området.

I efteråret 2017 satte DR fokus på spiseforstyrrelser blandt eliteudøvere, og her medvirkede også to landsholdssvømmere. I en tema-serie fortalte de om deres oplevelser med både Mark Regan og Paulus Wildeboer. Begge svømmere beretter om ydmygelse foran andre svømmere, vejninger af svømmerne foran hinanden samt udvikling af spiseforstyrrelser, angst og depressioner.

Sportschef i Dansk Svømmeunion Lars Green Bach kommenterede på historierne og understregede, at Dansk Svømmeunion både dengang og nu tog skarp afstand fra den træneradfærd, som beskrives hos Mark Regan og Paulus Wildeboer. Samtidig pointerede Lars Green Bach flere gange, at det ikke er den måde, som Dansk Svømmeunion arbejder med sine atleter på.

Dansk Svømmeunion beklagede også denne gang, at disse ting havde fundet sted.

Ved et tilbageblik på perioden med Mark Regan og Paulus Wildeboer, kan Lars Sørensen, tidligere elitechef i Dansk Svømmeunion, berette om, at to svømmere blev diagnosticeret for en spiseforstyrrelse for efterfølgende at komme i behandling ud fra de gældende retningslinjer, som blev indført i 2005.

Det er samtidig værd at bemærke, at der i hele perioden har været aktivrepræsentanter for landsholdssvømmerne i styregruppen for elitesamarbejdet mellem Dansk Svømmeunion og Team Danmark. Disse repræsentanter har også deltaget i udviklingsarbejdet omkring retningslinjerne samt procedurerne for håndtering af kost, optimering af vægt og kropssammensætning.

Information om ansættelsesforhold for landstrænere

Både Mark Regan, Michael Hinge og Paulus Wildeboer var ansat som landstrænere i Dansk Svømmeunion i - Mark Regan fra 2003-2008, Michael Hinge fra 2006-2014 og Paulus Wildeboer fra 2009-2012.

Dansk Svømmeunion havde udfordringer med at få Mark Regan til at tilpasse sig kulturen i dansk svømmesport, men unionen var ikke bekendt med, at målinger af kropssammensætningen foran svømmerne fortsatte, efter at de nye retningslinjer blev indført i 2005. Tværtimod er der flere udsagn på at retningslinjerne blev fulgt – private vejninger blev foretaget af en Team Danmark diætist.

I en vis udstrækning havde Dansk Svømmeunion også udfordringer med at få Paulus Wildeboer til at tilpasse sig kulturen i dansk svømmesport. Dansk Svømmeunion blev i 2010 gjort bekendt med, hvordan Paulus Wildeboer håndterede svømmerne og gjorde brug af vejninger, hvilket unionen med det samme tog skarpt afstand fra og i øvrigt fik stoppet med personalemæssige konsekvenser for Paulus Wildeboer.

Dansk Svømmeunion har forelagt tidligere juniorlandstræner Michael Hinge DRs kritik rettet mod ham. Michael Hinge afviser enhver alle beskyldninger.

En redegørelse af Dansk Svømmeunions arbejde for sunde træningsmiljøer

Svømning på højt niveau kræver en stor træningsmængde, hvilket samtidig stiller store krav til mad og drikke særligt i forhold til mængde, variation, sammensætning og timing. Det gælder både for svømmere

på NTC samt i landsholdsregi og for klubsvømmere. Netop derfor er der også konstant fokus på ernæringsrelaterede spørgsmål og problematikken vedrørende eventuel udvikling af en spiseforstyrrelse.

En spiseforstyrrelse er en psykisk sygdom, som cirka 75.000 danskere lider af. Idræt og eliteidræt er naturligvis et spejl af samfundet og de problemstillinger, der findes her, hvorfor spiseforstyrrelser også er at finde i idrættens verden.

Derfor er Dansk Svømmeunion, i et tæt samarbejde med Team Danmark, også konstant opmærksomme på at udvikle og forme træningsmiljøer, hvor svømmere trives og præsterer. Dansk Svømmeunion har i den forbindelse en kontinuerlig opgave bestående i at kompetenceudvikle svømmere, trænere og ledere omkring problemstillingen med kost, ernæring og spiseforstyrrelser, hvilket indfries gennem blandt andet uddannelse og forskningsarbejde.

Dansk Svømmeunion engagerer sig løbende i forskellige forsknings- og udviklingsprojekter. Eksempelvis med blandt andre Center for Ungdomsstudier (CUR), hvor unionen har medvirket til udformningen af projektet *Gode Idrætsmiljøer for Piger (og udgivet af Danmarks Idrætsforbund)*, og med Syddansk Universitet, hvor unionen har bidraget med at stille svømmere og trænere til rådighed for undersøgelse af træningsmiljøer og mental sundhed for på den måde at bidrage med ny viden på området. Anbefalingerne fra projekter som disse bliver løbende implementeret i Dansk Svømmeunions arbejde.

Dansk Svømmeunion er med andre ord opmærksomme på det kontinuerlige arbejde med at sikre svømmernes mentale trivsel gennem implementeringer af anbefalingerne fra ovenstående i de træningsmiljøer, vi er en del af. I samarbejde med Team Danmark allokerer vi derudover sportspsykologer og ernæringsfysiologer til landsholdssvømmere, sådan at der foruden selve svømmetræningen også arbejdes med at danne meningsfulde relationer, at skabe nærende aktiviteter og opbygge evnen til at tilpasse sig forandringer og modstå pres.

Mange ting gøres helt anderledes i dag, end det var tilfældet i den periode, som DR's dokumentar kredser om. Der er et konstant fokus på, hvordan sunde trænings- og elitemiljøer styrkes og udvikles, ligesom der både nu og i de kommende år vil være en øget indsats for at fremme retningslinjerne for ernæring og vejning.

Dansk Svømmeunion og Team Danmark arbejder via det fælles elitearbejde kontinuerligt for at sikre en sund kultur omkring kost og ernæring særligt i forhold til præstation. Det er både Dansk Svømmeunion og Team Danmarks opfattelse, at eliteidræt ikke må være årsagen til, at en atlet udvikler en spiseforstyrrelse, hvorfor der også er et fortløbende fokus på at modvirke uhensigtsmæssig træneradfærd. Dansk Svømmeunion tager heraf skarp afstand fra de eksempler på træneradfærd, hvor ernæring og vægt ikke behandles på etisk forsvarlig vis.

De retningslinjer for måling af kropssammensætning som unionen i samarbejde med Team Danmarks eksperter indførte i 2005, var tidssvarende og er det fortsat i dag. Det er også i samarbejde med Team Danmark og deres hold af eksperter, at alle målinger af landsholdssvømmere og svømmere på NTC foregår i dag. Forud for målingerne af kropssammensætningen foreligger en klar strategi for, hvor ofte målingerne skal foretages, ligesom atleterne inddrages i en dialog om, hvorfor målingerne er relevante og hvordan deres data vil blive behandlet. I retningslinjerne står det anført, at målingerne foretages af uddannet fagpersonale i et afskærmet område – én atlet ad gangen. Daglige eller ugentlige målinger frarådes med mindre formålet er at afdække væsketab og/eller vægttab ud fra et sundhedsmæssigt perspektiv under træning i en given periode.

Derudover har Team Danmark sammen med Dansk Svømmeunion et beredskab, som kan aktiveres, hvis problemer identificeres, og svømmere samt forældre accepterer, at der er et problem. To svømmere fra en af vores landsholdsgrupperinger er blevet behandlet i løbet af de sidste fire år via dette beredskab.

Eliteidrættens muligheder for rettidigt at hjælpe en atlet i behandling er derfor generelt gode, særligt hvis man sammenligner med samfundet som helhed. Det er i eliteidrætten langt sværere "at gemme sig", eftersom en psykisk sygdom som spiseforstyrrelse vil påvirke både trivsel og præstation negativt, og derfor bliver relevante interventioner generelt igangsat tidligere, end det gør sig gældende i samfundet som helhed, hvor interventioner ofte først finder sted i forbindelse med somatiske afledte sygdomme. Og det er Dansk Svømmeunions klare opfattelse at, vi har et skærpet ansvar for landsholdssvømmernes trivsel, og at vi ikke ønsker at vinde medaljer for enhver pris. Vi tror på, at sunde og glade svømmere vinder medaljer.

I den kommende tid vil Dansk Svømmeunion i samarbejde med landsholdssvømmernes to valgte repræsentanter kigge på hvad, der kan gøres for, at der ikke fremadrettet kan sås tvivl om det arbejde, der foregår på NTC og med landsholdene i øvrigt. Det arbejde er allerede initieret, og der er allerede en dialog i gang med NTC-svømmerne om dette.

Herudover vil vi i dialog med Danmarks Idrætsforbund om fremadrettede indsatser. Der findes i dag meget mere information og oplysning om dette emne, end der gjorde i nullerne. Det hjælper blot ikke, hvis vi ikke er gode nok til at folde det ud overfor klubtrænere, ledere og svømmere. Alt dette sætter vi fokus på i fremtiden.

Dansk Svømmeunion